

TRANSPARENCY
INTERNATIONAL
SLOVAKIA

Čas na zmeny organizácie štátnej podpory verejného obstarávania?

Emília Sičáková-Beblavá
24. septembra 2012

O čom:

1. modely organizácie štátnej podpory v EÚ
2. SR – zaradenie do modelov regulácie verejného obstarávania
3. SR – policy kapacita ver. obstarávania
4. SR – kapacita implementovať pravidlá
5. odporúčané zmeny

I. Modely v EÚ

Štátna podpora ver. obstarávania v krajine - hlavné a doplnkové funkcie:

- príprava politík VO a legislatívna funkcia
- monitoring a kontrola
- preskúmvanie – námietky
- poradenstvo – metodické usmernenia
- medzinárodná koordinačná úloha
- publikovanie informácií
- profesionalizácia VO – tréningy, školenia, semináre, výskum...

Modely v EÚ

- OECD (2007):
 - **centralizovaná štruktúra** – Bulharsko, Estónsko, Maďarsko...
 - **dualná centralizácia** /ČR
 - **semi-centralizovaná štruktúra** – Rakúsko, Francúzsko, Nemecko, Írsko...
 - **decentralizovaná štruktúra** – Fínsko, Portugalsko:
 - aj outsoursované úlohy.

Rizika centralizovanej štruktúry

- OECD (2003): praktické problémy, tzv. systémovo zabudovaný konflikt záujmov, a ohrozenie dôveryhodnosti úradov - v prípade, kedy je ten istý úrad vykonáva poradenskú funkciu, teda vydáva metodické usmernenia ku konkrétnym prípadom, ako aj rozhodovanie o námietkach.

Možný konflikt záujmov umocnený kompetenciou

ex-ante kontroly.

Riziká centralizovanej štruktúry

- OECD (2003): ak všetky funkcie na 1 štruktúre úrad bude musieť spraviť strategické rozhodnutie:
- - rozvíjať organizáciu a jej kompetencie tak, aby sa stala „centrom excelencie“ vo verejnom obstarávaní s tým, že si ponechá aj všeobecnú monitorovaciu funkciu,
- alebo sa stane úradom, ktorý bude robiť monitoring a preskúmavanie verejného obstarávania.

II. SR – zaradenie do modelov

- Centralizovaná štruktúra:
 - formálne všetky funkcie

Ale:

- druhý trend – nemáme reálne štátne „centrum excelencie“
- príklad praktického dopadu – ÚVO nemá kapacity na policy development – Žitňanská, Kaliňak:
 - ani tam nie sú kapacity /MV SR - MS SR/ ad-hoc agenda
 - pridelí zákon agendu prípravy pravidiel VO MV SR a ten si vybuduje „centrum excelencie“ VO?

III. SR - policy capacity

- Ak je MV SR policy maker v oblasti VO – má analytické kapacity?
- O aké štúdie, zahraničné best practices a EÚ pravidlá sa opiera pri danej agende?
- Expertné tímy? Analytická jednotka?
- Štúdie, analýzy stavu, štandardizované prehľady????Ročná správa ÚVO, portály

Slabé kapacity – investovanie

IV. SR - implementácia pravidiel

- ÚVO
 - Otázka vplyvu politikov na implementáciu pravidiel VO cez ÚVO

- Nie je na to seriózny dôvod
- Potrebné - profesionálny výkon implementácie politikmi definovaných pravidiel, lebo:

Vplyv politikov na VO

lebo:

1. každá relevantná pol. strana kdesi vládne a podlieha ÚVO (kon. záujmov);
2. zlá skúsenosť - viacerí doteraz menovaní predsedovia neboli odborníci v agende VO a ani manažéri;
3. nie je jasná vízia rozvoja ÚVO a dá sa vygenerovať v otvorenej súťaži.

Vedenie ÚVO – depolitizácia ÚVO

Požiadavky v otvorenej súťaži:

- predloží víziu rozvoja VO, jej agendy, rozloženia kapacít, výberu externých spolupracovníkov, budovania analytickej kapacity a pod. Súťaž vízií.
- viedol/la organizáciu – má manažérske schopnosti.

Diskusia o rozpočte ÚVO.

Dôležitá otázka:

- **Je čas na zmeny organizácie štátnej podpory verejného obstarávania?**

V. Odporúčané zmeny

- Výskum TIS
- **Depolitizácia ÚVO**
- **Riešenie policy kapacít – MV SR?**
- **Profesionalizácia ÚVO**, napr.
 - Reforma decíznych procesov – výber kontrolnej vzorky, rozhodovanie o námietkach a pod.
 - Budovanie kvalitných interných kapacít - pravidlá personalistiky/rozhodovanie o prijímaní nových ľudí a zabezpečenie ich kariérneho rastu
 - Posilnenie metodiky vs ex-ante kontrola vs námietky